

KOMPOST

**Smanjimo svoj
otpad za 30%!**

RECEPT

Kompostiranje, što je to?

Kompostiranje je razgradnja biootpada uz pomoć niza živih organizama pri čemu nastaju ugljikov dioksid, voda, toplina i kompost.

To je najstariji i najprirodniji način recikliranja otpada! Biootpad koji se može kompostirati uključuje kuhinjski otpad (ostatke od pripreme hrane) i vrtni ili zeleni otpad.

Izvori: Integrated Waste Management Board 1997. Composting. Letak.
Milanović, Z., Radović, S. i Vučić, V. 2002. *Otpad nije smeće*. Zagreb: Gospodarstvo i okoliš; Velika Gorica: Mtg-topgraf.

Zašto kompostirati?

Štedimo novac

- Kompost je kvalitetno organsko gnojivo koje je potpuno besplatno!

Štitimo okoliš

- Kompostiranjem se količina otpada koja završava na odlagalištu može smanjiti čak za 1/3! Time pomažemo rješavanje gorućeg problema zaštite okoliša Republike Hrvatske. Odvajanjem otpada smanjujemo onečišćenje podzemlja procjednim vodama s odlagališta, smanjujemo stvaranje stakleničkog plina metana koji doprinosi klimatskim promjenama te smanjujemo opasnost od požara!
- Izbjegavamo upotrebu umjetnih gnojiva koja smanjuju kvalitetu voda i tla te ugrožavaju zdravlje ljudi, biljaka i životinja;
- Kompost poboljšava strukturu tla i sprječava isušivanje.

Što nam je potrebno?

- Biootpad bogat **dušikom** (ostaci povrća i voća, talog kave i čaja, trava...)
- Biootpad bogat **ugljikom** (suho lišće, granje, sijeno, slama, piljevina, iglice četinjača)
- Voda, zrak.

Nekoliko praktičnih savjeta:

- Ostaci crnogorice se zbog sadržaja smole sporo kompostiraju tako da treba umiješati malu količinu
- Kora nekih agruma, posebno limuna, usporava kompostiranje, stoga je treba umiješati u maloj količini
- Nikad u kompost ne stavljati zaražene i bolesne dijelove biljaka te korov.

IZBJEGAVATI MESO, KOSTI I MLIJEČNE PROIZVODE
- privlače ostale životinje i uzrokuju neugodne mirise!

Što učiniti kada sve ne ide po planu?

P R O B L E M	R J E Š E N J E
Moja kompostna hrpa smrdi!	Nedostaje kisika ili ima previše dušika. Preokrenite hrpu kako biste omogućili prozračivanje i dodajte suhog materijala da upije vlagu (npr, grančice, suho lišće)
Moj otpad se ne razgrađuje / ništa se ne događa!	Strpljenja molim! Za proizvodnju zrelog komposta potrebno je otprilike godina dana. Za hladnog vremena živi organizmi (npr. bakterije) su manje aktivni.
Hrpa je presuha!	Pošpricajte hrpu vodom no, pazite da ne pretjerate. Prevelike količine vode zatvorit će zračne prolaze te dovesti do ugibanja organizama kojima je potreban zrak, čime ćete usporiti proces kompostiranja.
Hrpa je prevlažna!	Preokrenite hrpu i dodajte materijal koji će upiti suvišnu vlagu (npr. piljevina, suho lišće)
Moja hrpa privlači kukce!	Kukci imaju važnu ulogu u kompostiranju. No, ukoliko se pojačano skupljaju muhe, možda u hrpi ima mesnih otpadaka koje treba izbjegavati! Također, preporučljivo je otpatke povrća i voća prekriti tankim slojem zemlje ili lišća.

6 koraka do komposta

Sav materijal usitnimo (približno na veličinu palca) kako bi se lakše razgradilo.

U jednakom omjeru pomiješamo biootpad bogat **dušikom** (brže se razgrađuje i osigurava vlagu) i biootpad bogat **ugljikom** (sporije se razgrađuje i osigurava prozračnost).

Materijal stavimo na hrpu koju možemo i dodatno ograditi žicom, drvetom ili ciglom (na dno hrpe poželjno je staviti sloj granja da se osigura prozračivanje!). Kompostnu hrpu zaštitimo od prejakog sunca i oborina (npr. nadstrešnicom ili slamom - izbjegavati pokrivanje plastičnim vrećama!).

4

Hrpu povremeno (bar jedanput mjesečno) preokrenimo kako bi osigurali prozračivanje i nikad ju ne zbijati - zrak je neophodan za rast i razvoj organizama u kompostu i sprječava pojavu neugodnih mirisa.

Provjeravamo vlažnost tzv. "**metodom knedle**". Uzeti šaku kompostnog materijala i lagano ga stisnuti. Ako iz šake curi tekućina, previše je vode. Ako se u stisnutoj šaci ne osjeća vlažnost, voda nedostaje. Kada materijal u šaci ostaje zbijen u grudi, vlažnost je primjerena.

Kad kompost postane rastresit, tamne boje i poprimi specifičan miris "šumske zemlje", umiješajmo ga u zemlju svog vrtnog ili kućnog bilja (otprilike nakon 9 mjeseci).

Kompostište uredimo sami...

...ili nabavimo posudu u vrtnim centrima i sličnim prodajnim mjestima.

**Kompostirati je jednostavno
ukoliko se pridržavate nekoliko
osnovnih pravila. Ipak,
zapažanjem i praksom ćete
najbolje uvidjeti što je
djelotvorno u vašem slučaju.
Za daljnje informacije
kontaktirajte ODRAZ.**

Lj. Posavskog 2/IV
10000 Zagreb
tel: (01) 46 55 202;
46 55 203
e-mail: okolis@odraz.hr
www.odraz.hr

Izradu ovog letka financijski je
potpomognulo **Ministarstvo
zaštite okoliša, prostornog
uređenja i graditeljstva**
Pripremila: Silvija Kipson
Ilustracije: Ivana Vidović